

EL MUCE DAVANT LA LOMCE

L'esborrany de la LOMCE és una modificació d'ideologia conservadora en punts clau de la LOE. També modifica algunes articles de la LODE i la LOU. Per tenir una idea clara de com quedarà la regulació bàsica del sistema educatiu estatal s'ha de llegir en el seu conjunt la LOE amb els canvis que introdueix la LOMCE. I si ja la LOE en si mateixa era regressiva amb respecte a lleis anteriors, amb els canvis LOMCE es converteix en una llei retrògrada, autoritària, memorística, que agreuja el caràcter d'escola-empresa que ja anunciava la

LOE. El seu redactat es compon d'una exposició de motius que resumeix la intenció del nou projecte de llei i un article únic que modifica de manera parcial molts articles de la LOE.

És una autèntica contrareforma educativa imposada des d'una majoria absoluta cada cop més deslegitimada, tramitada d'esquenes a la comunitat educativa i que atenta contra el model d'escola pública democràtica, laica, integradora i inclusiva que hem construït en els últims 35 anys.

Raons per a la retirada de la llei WERT (LOMCE)

1.- No és necessària

No és necessària una reforma educativa d'aquestes característiques ideològiques que suposa un pas enrere en la convivència social. Des de l'any 1990, en què es va aprovar la LOGSE, la llei WERT suposa la quarta reforma educativa. Una reforma educativa que, en un context de retallades dels serveis públics, suposarà una reducció de recursos per a l'ensenyament públic i agreujarà l'escanyament econòmic que aquest ve patint, ja que es planteja sense finançament i acompanyada de les noves retallades que es preveuen en els PGE del 2013.

2.- És un autèntic despropòsit

És un autèntic despropòsit declarar cínicament que el primer objectiu d'aquesta reforma és la "mejora de la calidad

educativa" mentre es planteja com la continuïtat d'una política educativa que metòdicament ve enderrocant l'ensenyament públic amb prop de 100.000 docents menys, amb més hores de classe, més alumnes per aula, menys substitucions, augment de taxes per als ensenyaments postobligatoris...

3.- Atenta contra el model d'escola pública democràtica

Es redueix el grau de democràcia en els centres i desapareixen competències del consell escolar, entre elles la decisió sobre l'admissió d'alumnes, que passa a ser competència de la direcció. Així mateix, obre una via per restringir la participació de pares i mares en la representació delegada del consell escolar en la comissió que ha de seleccionar la direcció.

L'article.132, on es modifiquen les competències del director, diu textualment: *Entre otras, son competencias del director:*
i) *Aprobar los proyectos y las normas en el ámbito de la autonomía de los centros.*
n) *Decidir sobre la admisión de alumnos.*
o) *Aprobar la obtención de recursos complementarios.*

La direcció del centre es converteix en la seva pròpia supervisora, només respon davant l'Administració. Es minven les competències del consell escolar, que queda relegat a funcions merament consultives, arruïnant així tota democràcia participativa. Les funcions decisòries es concentren en una direcció unipersonal, on en la seva designació guanya pes la part administrativa de la comissió de selecció. A més a més, es suprimeix l'apartat de l'anterior llei en què es donava preferència als candidats del centre, així com pel que fa als candidats amb més suport a la comunitat educativa.

Article 133.

La selección y nombramiento de directores de los centros públicos se efectuará mediante concurso de méritos entre profesores funcionarios de carrera que impartan alguna de las enseñanzas encomendadas al centro.

S'implanta un model de selecció de direccions en què l'Administració tingui l'última paraula: la comissió que escollirà el director/a estarà composta per una quantitat de vocals d'entre els quals prop del 70% podran ser anomenats per l'Administració. Així, la comunitat educativa pot estar representada per poc més del 30% dels vocals.

Article 135.

La selección será realizada por una Comisión constituida por un lado por representantes de las Administraciones educativas, y por otro, en una proporción mayor del treinta y menor del cincuenta por ciento, por representantes del centro correspondiente. De estos últimos, al menos el cincuenta por ciento lo serán del Claustro de profesores de dicho centro.

Article 122 bis.-

Para la realización de las acciones de calidad, el director del centro dispondrá de autonomía para adaptar los recursos humanos a las necesidades derivadas de los mismos. A tal efecto, dispondrá de las siguientes facultades, de acuerdo con las condiciones que el Gobierno determine reglamentariamente:

- a) *Establecer requisitos y méritos específicos para los puestos ofertados de personal funcionario docente, así como para la ocupación de puestos en interinidad.*
- b) *Rechazar, mediante decisión motivada, la incorporación a puestos en interinidad de personal docente procedente de las listas centralizadas.*

La direcció del centre pot establir els requisits i mèrits específics per als llocs de personal funcionari. Pot rebutjar interins procedents de les llistes. Pot contractar professors "que hagin treballat en projectes de qualitat": no s'especifica que aquests professors hagin de pertànyer a les llistes d'interins.

En poques paraules, tornem a un sistema autoritari de funcionament dels centres, on l'Administració dicta les normes, el director les aplica, els equips docents - encara que tenen marge de proposta- obeeixen a la direcció i la resta de la comunitat educativa no té res a dir.

4.- Relega el català a matèria residual i dinamita el model d'immersió lingüística

Obliga els territoris amb llengua cooficial a garantir «en totes les etapes educatives obligatòries que les llengües cooficials siguin ofertes en les diferents assignatures en proporcions equilibrades en el nombre d'hores lectives». En cas contrari, els Governos autonòmics hauran d'oferir als pares la possibilitat «d'escollir la llengua vehicular» i, si no hi ha oferta a l'escola pública o en la concertada de la seva localitat, hauran de «sufragar les despeses d'escolarització» en «centres privats».

“Disposición adicional trigésima novena. Lengua castellana y lengua vehicular de la enseñanza.

c) Las Administraciones educativas podrán otorgar, en función del estado de normalización lingüística en sus territorios, un trato diferenciado a la lengua cooficial respecto del castellano en una proporción razonable, sin que en ningún caso pueda suponer de hecho la exclusión del castellano.

d) Mientras no se realice la determinación a que se refiere el párrafo anterior, los padres o tutores tendrán derecho a escoger la lengua vehicular de la enseñanza que reciban sus hijos. Cuando, como consecuencia de dicha falta de determinación, no exista oferta docente pública o concertada en la lengua vehicular elegida en la localidad de residencia de los alumnos, los padres o tutores podrán optar por escolarizar a sus hijos en centros privados.

Aquest plantejament és contrari a qualsevol estratègia de foment de les llengües pròpies, diferents del castellà. I, en especial, un atac al model d'immersió lingüística del qual ens hem dotat a Catalunya com un dels elements (no l'únic) de cohesió social, que ratifica la seva bravata d'espanyolitzar els alumnes catalans.

5.- Fomenta el negoci educatiu i aprofundeix la privatització

S'inclou com a part del sistema educatiu els "agents privats" que desenvolupen funcions de regulació, finançament o prestació del servei educatiu a Espanya. Article clarament orientat a legalitzar la progressiva privatització del sistema educatiu espanyol i a substituir el "dret" a l'educació per la "prestació del servei" de l'educació.

Article 2.bis

se entiende por Sistema Educativo Español las Administraciones educativas, los profesionales de la educación, y en general el conjunto de agentes, públicos y privados, que desarrollan funciones de regulación, de financiación o de prestación del servicio de la educación en España y sus

beneficiarios, así como el conjunto de relaciones, estructuras, medidas y acciones que se implementan para prestarlo.

6.- Es generalitzen les subvencions a les escoles privades

Es plantegen mesures per afavorir els centres privats concertats, com estendre el concert a la nova formació professional bàsica, en quedar inclosa en l'ensenyament obligatori, o donar cobertura legal als centres concertats que discriminen l'alumnat per raó del seu sexe, incomplint la recent sentència del TS.

L'apartat 3 de l'Article 84 assegura mantenir els concerts amb els col·legis que segreguen per sexe. Es fa referència a un article d'un document de la UNESCO de l'any 1960 que al·ludeix a estats que accepten diferències entre homes i dones, així que dubtem del seu valor en la nostra Constitució.

Article 84

“3. (...) No constituye discriminación la admisión de alumnos o la organización de la enseñanza diferenciada por sexos (...). En ningún caso, la elección de la educación diferenciada por sexos podrá implicar para las familias, alumnos y centros correspondientes un trato menos favorable ni una desventaja a la hora de suscribir conciertos con las Administraciones educativas o en cualquier otro aspecto.”

7.- S'arracona definitivament la gratuïtat de l'ensenyament públic

Article 3

3.-La Educación Primaria, la Educación Secundaria Obligatoria constituyen la educación básica.

10.- Los ciclos de Formación Profesional Básica tendrán carácter obligatorio y gratuito.

Qualsevol altre procés educatiu pot ser de pagament: la Constitució només assegura la gratuïtat en l'Educació Bàsica.

Això afecta: Educació Infantil, Batxillerat, CFGM, CFGS, règim especial (EOI, escoles d'Art, Arts escèniques), Universitat.

Qualsevol necessitat educativa (art o per discapacitat) queda, com ara, fora de l'obligació de les administracions.

8.- És segregadora

La segregació comença ja al definir trajectòries que porten a titulacions diferents. Separació primerenca. Formació Professional bàsica dins del sistema obligatori com una via alternativa i, sobretot, els dos tipus de graduat que representen un afront per a la dignitat de la Formació Professional.

La segregació dels alumnes en els àmbits curricular, funcional o per la mateixa tipologia de l'alumnat en diferents tipus de centres és una de les claus de la reforma legal.

Article 122 bis. *El proyecto educativo de calidad supondrá la especialización de los centros docentes, que podrá comprender, entre otras, actuaciones tendentes a la especialización curricular, a la excelencia, a la formación docente, a la mejora del rendimiento escolar, a la atención del alumnado con necesidad específica de apoyo educativo.*

En comptes de treballar per la cohesió, subratlla les diferències: es podrà segregar per llengua, per sexe i per capacitats, ja que es podrà separar l'alumnat en funció dels seus resultats acadèmics.

9.-Promou l'exclusió social

Es suprimeix l'apartat 2 de l'article 140 de la LOE, que impedia que les avaluacions externes servissin per fer classificacions d'alumnes i centres en llistats públics per evitar un ús pernicios per al procés educatiu. A partir de la nova llei, les classificacions de resultats en proves externes es publicaran. Es concep l'Educació com un marc de competició entre individus.

A més, es demanarà comptes als centres, sent l'Administració qui imposarà els indicadors bàsics per a la seva avaluació i pels continguts curriculars a impartir que se'n deriven. Servirà per dotar de recursos els centres amb millors resultats i presumiblement situats en entorns socials

afavorits en detriment dels sectors socials més febles i desafavorits. Agreujarà la magnetització de centres en entorns socials més desafavorits.

10.- És una cursa d'obstacles

Converteix l'educació en una veritable cursa d'obstacles marcada per l'avaluació final de Primària i dues revàlides que es faran a finals d'ESO i Batxillerat. Es publicaran els resultats, fet que provocarà una jerarquització dels centres, obrirà la porta a donar més recursos als qui millors resultats obtenen, i alentirà un retorn a la dictadura del temari.

Aposta per un ensenyament basat en la pressió de l'examen, davant d'un model educatiu centrat en les necessitats i motivacions de l'alumnat per contribuir a l'èxit escolar de tots i totes. Converteix l'educació, des de Primària, en una constant superació de proves on les condicions socioeconòmiques i familiars seran determinants de l'èxit escolar. L'avaluació final de Primària i les dues revàlides previstes només persegueixen seleccionar més aviat l'alumnat per emmascarar l'abandonament i el fracàs escolar.

Per obtenir un dels dos títols de Graduat en Educació Secundària (GESO) l'alumne ha de superar una avaluació externa "revàlida", que, a diferència de l'avaluació final de Primària, sí té caràcter exclouent.

La nota de Secundària tindrà un valor del 70% i la nota de la "revàlida" un 30%. Recordem que un certificat d'estudis no equival al Graduat en Educació Secundària.

11- Equipara l'educació a la superació de proves

Reforça en totes les etapes l'aprenentatge de matèries instrumentals, però augmenten la ràtio i treuen desdoblaments en aquestes matèries (Llengua, Matemàtiques).

Redueixen la presència de les assignatures més creatives (Música, Arts plàstiques).

Enfoquen l'estudi a la superació de proves externes (PISA). No oblidem que preparar una prova no és el mateix que aprendre.

12.- Supeditada als dogmes religiosos

Desapareix del projecte l'assignatura d'Educació Cívica i Constitucional, la nova Educació per a la Ciutadania «sense continguts polèmics» que va prometre Wert, però es recupera la proposta de la Conferència Episcopal: una assignatura avaluable sobre valors, alternativa a l'ensenyament confessional. Com en l'anterior etapa de governs del PP, els pares podran triar. La nova matèria es dirà Valors Culturals i Socials en Primària, i Valors Ètics en Secundària.

Significa un retorn als principis del nacional catolicisme amb la reintroducció de les classes de religió equiparant-les a les de filosofia, psicologia o dibuix tècnic. Entrat el segle XXI, cap rastre de laïcitat!

13.- És una llei recentralitzadora

És una llei recentralitzadora: el govern de Madrid decidirà els continguts de les matèries troncales i les preguntes de les revàlides.

S'augmenta el percentatge de continguts establerts per l'Estat central i s'incorporen avaluacions externes al final de cada etapa que determinen els nivells d'exigència. Es controlen així els coneixements concrets que s'han d'impartir, així com la selecció de l'alumnat cap a una o altra via de l'educació postobligatòria, donat el caràcter de revàlida d'aquestes proves. Tot això evidencia una profunda desconfiança cap a la professionalitat del professorat.

14.- És mercantilista

Es defineix l'educació segons paràmetres mercantilistes que la conceben com el "motor que promou la competitivitat de l'economia". El nivell educatiu d'un país es determina per la seva capacitat de competir amb èxit en l'àmbit internacional. Situa les necessitats del mercat per sobre de tot o com una aposta per aconseguir avantatges competitius en el mercat global. En lloc d'apostar per una educació integral que formi persones creatives i crítiques per avançar en la construcció d'una societat més sàvia, justa i cohesionada, aposta per un sistema educatiu al servei dels interessos econòmics.

Segons això, els nostres alumnes i fills són, abans que res, mercaderia, i l'educació no és altra cosa que l'instrument per assolir avantatges materials i simbòlics per als individus.

15.- Limita la participació

El Consell Escolar deixa de ser un òrgan de decisió, per ser un òrgan consultiu.

Els òrgans de decisió (Direcció, Claustre de Professors) no inclouen els pares i mares.

Aquesta decisió xoca amb el discurs reiterat sobre la llibertat d'elecció dels pares: és només una elecció com a clients, mai per participar de manera activa en el centre.

També perd la capacitat de revisar les decisions adoptades i proposar altres mesures. Queda relegat a una funció merament consultiva, ja que la direcció del centre, posada per l'Administració, tindrà poders absoluts.

16.- Equipara la gestió dels centres educatius a la de les empreses privades

Ja hem vist com l'article 132 modifica les competències del director, que el converteixen en un gestor empresarial, com si el centre educatiu fos una empresa:

Una de les seves funcions serà "*aprobar la obtenció de recursos complementarios*". Com que els centres estaran infrafinançats, podran utilitzar les seves instal·lacions per obtenir recursos. Seran activitats lucratives dins del centre, com extraescolars o cessió d'espais per a esdeveniments.

Article 122 bis.-

Las acciones de calidad educativa, que deberán ser competitivas, supondrán para los centros educativos la autonomía para su ejecución, tanto desde el punto de vista de la gestión de los recursos humanos como de los recursos materiales y financieros.

Com es pot buscar finançament amb activitats dins del centre, cessió d'espais, etc., s'ajustaran les assignacions als centres i a canvi se'ls ofereixen incentius / càstigs, depenent dels resultats obtinguts.

Un altre motiu més de competència entre centres, que eliminarà recursos de les zones i els centres més necessitats.

17- És una reforma reaccionària

Els principals canvis responen a un pensament classista i segregador. Velles receptes que no han donat els resultats "esperables" en aquells països on s'han aplicat i que la comunitat científica internacional ve rebutjant de pla. No serveixen per construir l'escola del futur, sinó per restaurar la mala educació del passat.

Es suprimeixen les avaluacions generals de diagnòstic i són substituïdes per avaluacions individualitzades. La diferència està en què les avaluacions generals de diagnòstic no es podien publicar i les noves avaluacions individualitzades sí.

Article 147.

2. Los resultados de las evaluaciones que realicen las Administraciones educativas serán puestos en conocimiento de la comunidad educativa mediante indicadores comunes para todos los centros docentes españoles, sin identificación de datos de carácter personal y previa ponderación de los factores socioeconómicos y socioculturales del contexto.

*El Gobierno establecerá las bases para la utilización y **acceso público de los resultados de las evaluaciones** en el marco del Sistema de Información Educativa, previa consulta a las Comunidades Autónomas.*

La intenció primera de les proves de diagnòstic era proveir els centres dels recursos necessaris per afrontar les seves necessitats educatives. La publicació dels resultats és una forma de càstig. Fa que els pares i les mares (que puguin) triïn els centres amb millors resultats: aquests centres omplen abans les seves quotes d'alumnes i no rebran alumnes d'escolarització tardana (amb més dificultats i problemes relacionats amb l'entorn social i familiar).

Amb la nova llei es legalitza el que a la comunitat de Madrid ha estat pràctica habitual en els últims anys: publicació de llistats de centres segons resultats, orientada a fins discriminatoris, i no educatius. Fins ara, en els primers llocs hi havia centres públics en la mateixa mesura que privats. Amb la supressió de llocs docents dels últims anys i la pujada de la ràtio, és previsible que els centres públics es vegin afectats.

18.- Promou la competència entre centres

El reforç de l'autonomia basat en la competència entre centres, el foment de la seva especialització i l'exigència de la rendició de comptes, promourà la rivalitat oberta entre centres, entesos com a empreses que lluiten per tenir els millors alumnes i per no perdre els recursos de l'Administració. S'establiran classificacions segons resultats en rànquings i s'incentivarà els centres, no ja en funció de les majors necessitats del seu alumnat, sinó d'acord amb el seu lloc en el rànquing. Tot això amb la finalitat que els "clients" puguin comparar i suposadament triar en aquest mercat educatiu el centre que més els convingui.

Article 122 bis.

Se promoverán las acciones destinadas a fomentar la calidad de los centros docentes, mediante el refuerzo de su autonomía y la potenciación de la función directiva (...)

Los centros deberán presentar una planificación estratégica (marco temporal, objetivos, medidas necesarias para alcanzar los objetivos (...)) que estará sometida a rendición de cuentas.

La "rendició de comptes" assignarà menys recursos als centres que més dificultats tenen. Estadísticament, es troben en els barris amb menor renda. És el model d'Anglaterra, que no és precisament un exemple de resultats acadèmics en el sistema educatiu públic, ni de convivència pacífica.

19.- Diversifica els itineraris per segregar els alumnes

Es crea un nou títol de Formació Professional Bàsica. Alumnes de 15 anys que no continuïn cap al Batxillerat ni cap als cicles de grau mig.

L'alumne no obté el Graduat en ESO, una cosa que sí que era possible legalment amb els Programes de Qualificació Professional Inicial (PQPI). ¿Solució de l'abandonament escolar?

Avançament de l'edat d'elecció entre una via acadèmica i una altra professional: indueix els alumnes d'àmbits de renda més baixa a la via professional.

Al mateix centre de l'ESO: efecte negatiu en els alumnes, que es podrien veure a si mateixos com menys capacitats.

Des dels 13 anys s'obren fins a tres vies selectives que suprimeixen la formació comuna en l'etapa obligatòria i atempten contra la igualtat real d'oportunitats. Les vies previstes són:

- Programes de millora de l'aprenentatge i el rendiment, des dels 13/14 anys, per als qui hagin repetit algun curs i tinguin dificultats d'aprenentatge. La seva formació serà "diferent a l'establerta amb caràcter general", és a dir, amb un currículum devaluat.

- Cicles de Formació Professional Bàsica (FPB) als 15 anys, havent repetit algun curs, que no donen accés directe a l'FP de grau mitjà ni es titula en ESO.

- Dos itineraris en 4t d'ESO, amb titulacions diferenciades que condueixen a FP o a Batxillerat.

Múltiples dades i estudis internacionals constaten que la segregació primerenca, a més d'injusta per classista, és ineficaç perquè obliga a "triar" fora de temps, quan encara no es coneixen les capacitats que cada estudiant pot desenvolupar.

20.- Es diversifiquen les titulacions al final de l'ESO

L'article 25 estableix que per cursar el 4t curs d'ESO s'haurà d'escollir entre dues opcions: l'acadèmica i la d'ensenyaments aplicats. Aquest és el camí per accedir al Batxillerat o a la Formació Professional, depenent de si s'ha optat per la via professional o per l'acadèmica. D'aquesta manera, al final de l'ESO es crea una doble titulació per accedir a FP o al Batxillerat.

El títol d'ESO obtingut amb l'avaluació de l'opció d'ensenyaments acadèmiques permetrà accedir a Batxillerat.

El títol professional bàsic o el títol d'ESO obtingut amb l'opció d'ensenyaments aplicats permetrà accedir a Formació Professional de Grau Mitjà.

Els títols d'ESO obtinguts en ambdues opcions permetran accedir a la resta d'ensenyaments postobligatoris.

21.- Supedita la Formació Professional als interessos econòmics de les empreses

És en l'àmbit de la Formació Professional on millor es concreta l'ofensiva privatitzadora de la LOMCE en generalitzar la Formació Professional Dual, regulada en el *Real Decreto 1529/2012, de 8 de noviembre*. El nou sistema d'FP Dual obre les portes a un model en el qual la formació i la selecció de l'alumnat queden en mans de les empreses.

Article 42 bis. Formació Professional Dual.
El Gobierno regulará las condiciones y requisitos básicos que permitan el desarrollo por las Administraciones educativas de una modalidad de Formación Profesional dual, que propicie la corresponsabilidad de las empresas y de los centros docentes en los procesos formativos del alumnado."

La totalitat d'hores de formació podran ser impartides per l'empresa, deixant en mans dels centres educatius una mínima influència en el procés formatiu de l'alumnat. On quedarà la formació integral a què tenen dret els nostres joves?

Conceptes com la modernització de l'oferta, l'adaptació als requeriments dels sectors productius, la imbricació en el procés formatiu de les empreses són utilitzats per baixar encara més el preu de la mà d'obra i aconseguir que els estudiants d'FP siguin empleats sense salari. Així mateix, l'assalt del món empresarial a la Formació Professional portarà conseqüències desastroses en l'estructura de recursos, tant humans com materials dels nostres centres educatius.

Sobran molts docents públics que actualment imparteixen FP, especialment professors tècnics. Es perdrà gran part de la inversió en maquinària i recursos realitzada al llarg de l'última dècada que ja no tindrà un ús necessari ni temps per utilitzar. Així, cada vegada més, seran els famosos mercats els que regeixin el nostre destí. Fins i tot decidiran què, com i qui ha d'estudiar.

CONCLUSIONS

La Comunitat Educativa no podem estar d'acord amb aquesta reforma, perquè:

- No és una reforma, sinó una contrareforma educativa que ens retorna al passat.
- És una llei d'educació segregadora i no integradora.
- Estableix uns criteris de qualitat basats en la competitivitat i no en la col·laboració i l'aprenentatge cooperatiu.
- Elimina la participació de la comunitat educativa, donant-li al Consell Escolar una funció merament consultiva.
- Desapareix la gestió democràtica. Només la direcció del centre tindrà àmplies competències per a la gestió econòmica, la gestió de l'alumnat i la gestió del professorat.
- El procés per a la selecció del director quedarà en mans de l'Administració.
- Utilitza criteris economicistes en l'assignació de recursos. La rendició de comptes només es farà davant l'Administració.
- Les avaluacions que es proposen al final de les diferents etapes educatives són l'equivalent a les revàlides anteriors a la Llei General d'Educació del 1970.
- Vulnera els principis d'igualtat, mèrit i capacitat en l'accés a la funció docent al facultar la direcció dels centres per establir requisits i mèrits específics per als llocs oferts per al personal funcionari i personal interí, podent rebutjar la incorporació de personal procedent de les llistes centralitzades.

Considerem que en uns moments en què les retallades a l'ensenyament públic estan dificultant enormement la tasca en els centres, afegir-hi noves mesures, totalment irracionals, que distorsionin encara més la tasca educativa, és d'una greu irresponsabilitat. Per això demanem la retirada d'aquest esborrany i la dimissió del ministre Wert.